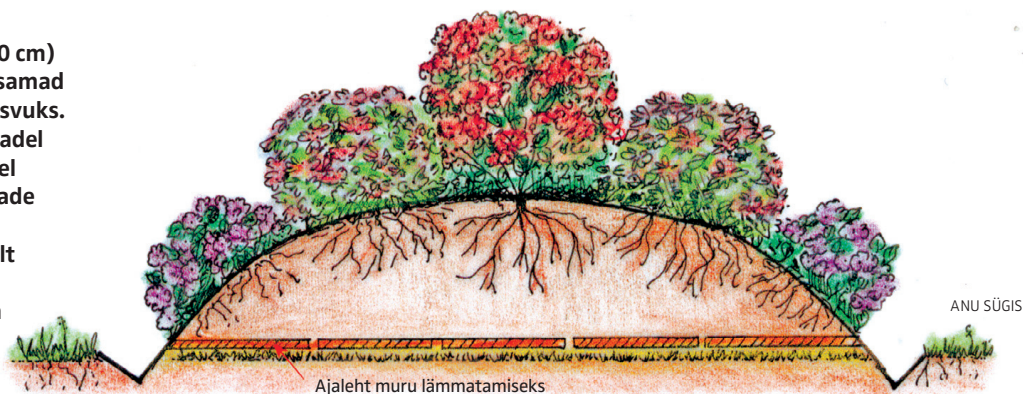
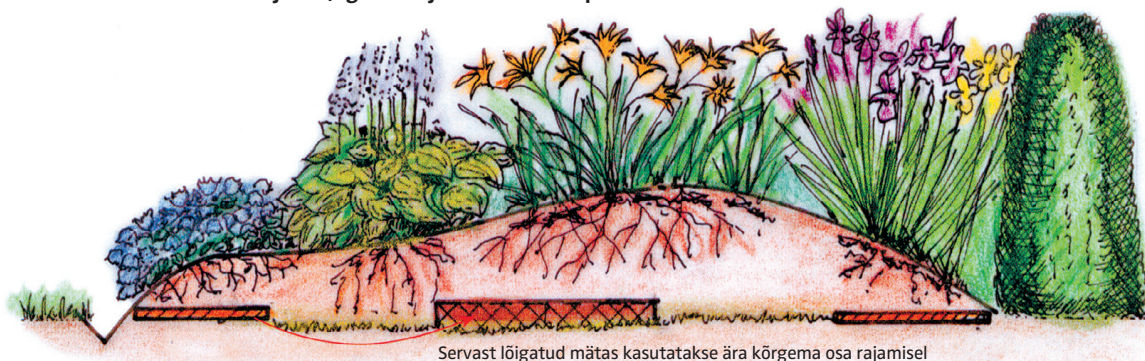

Tõstetud peenar (20–30 cm) loob meie kliimas soodsamad tingimused taimede kasvuks. Muld soojeneb seal kevadel kiiremini ja püsib sügisel kauem soe. Talviste sulade liigvesi ei vaeva taimi, sest see valgub kallakult ära. Tõstetud peenras saab püsililli kasvatada ka raskel savimaal, happelisel turba-mullal ja vaesel liivapinnasel.

Murule rajatud, igast küljest vaadeldav peenar.

Ühelt poolt vaadeldav peenar heki foonil.

umbrohujuurtest puhtaks. See on päris vaevarikas töö.

Aga saab ka lihtsamalt, kiiremini ja vähema vaevaga.

■ Kui maapinnale on peenra joonis maha märgitud, eemaldage mätas vaid servadest. Kमार koorige nii õhukeselt kui võimalik, et mitte mulda asjatult ära viia.

■ Mättaid ärge viige kompostihunnikusse, vaid kasutage ära peenra tagumise või keskmise osa tõstmiseks.

■ Esiserv katke mitmekordselt ajalehega, et takistada soovimatute taime-de kasvu.

■ Seejärel katke kogu ala mulla või istutusseguga. Servast kaugemal jätke murukamar alles. Selle võib katta ajalehtedega või pöörata igaks juhuks tagurpidi. Praktika on aga näidanud, et 20–30 cm paksune mullakiht on enamasti nii tõhus, et rohttaimed sellest läbi ei tungi. Umbrohu lämmatamiseks tasub ajalehti kasutada ka haritud aiamullale peenart tehes. Ajaleht kõdu-neb ära aastaga.

■ Kasutage vaid kvaliteetset mulda, mis on viljakas, kobe ega sisalda püsibrohtude juuri. Heale aiamullale segage juurde komposti. Ideaalne oleks kasutada müügil olevaid spetsiaalseid istutussegusid. Et tuleks odavam, võib neid segada olemasoleva mullaga.

■ Peenra nõlvad kujundage diagonaalselt tõusvaks. Ültal siluge pind tasa-seks, et vihmavesi valgus peenrasse.

■ Peenra võite ääristada kraavikesega, et takistada muru sissetungi. Seda tuleb aeg-ajalt labidada korrastada.

■ Ärge kasutage plastist peenraääri-seid, mis mõjuvad võõrkehana.

■ Maad võib ette valmistada ka nii, et kuhjate sügisel sellele paksult lehti. Kevadeks on lehehunnik kokku vajunud, murukamar kõdunenud ja muld kobe.

Rinded ja suured rühmad

Kõiki lilli näeb korraga vaid siis, kui on mitu rinnet: madal, keskmine ja kõrge. Esiossa sobivad taimed kõrgusega 10–60 cm, keskmisesse 50–130 cm ja tagumisse, kõige kõrgemasse, 100–150 cm.

Kõrgused peavad osaliselt kattuma, sest siis tekib rinate vahel sujuv üleminek. Kui esimene rinne on liiga madal, jääb kõrguste vahe liiga kontrastne. Seepärast ei sobi ette näiteks mägisibulad, madalad kukeharjad ja kaljunelgid.

Mõjule pääsevad vaid suured rühmad, kus on mitu ühest liigist-sordist taime.

Meisterlikult kokku pandud koostus mõjub juhuslikult, kuigi on tegelikult põhjalikult läbi mõeldud. “Juhuslikkust” saab tekitada nii, kui istutate mõne kõrge taimerühma poolkõrgete sekka ja poeate poolkõrgete madalate hulka. See muudab peenra vaheldusrikkamaks ja tekitab rütmi.

Istutamise nipid

■ Lillerühmade asukohad joonistage esmalt paberile, et leida sobivaim paigutus. Mullale märkige piirjooned liivaga.

■ Enne istutamist laske taimedel end korralikult vett täis imeda. Potid võivad kas või öö otsa vees olla. Naabrilt saadud suur puhmik jagage alati väiksemaks, sest suurt püsilille on mõtetu ümber istutada – taime on ju vana. Eriti kehtib see astilbede, hostade ja kobarpeade kohta.

■ Asetage taimed peenral olevale joonisele ja sättige õigetele vahekaugustele (need leiata käsiraamatust). Laias laastus läheb ühele ruutmeetrile 3–6 kõrget, 9–12 keskmise kõrgusega ja 20–25 madalat püsikut. Rühmade vahe jätke veidi suurem.

■ Potist välja võttes vaadake iga taime juurepall üle, keerdu juured tõmmake laiali.

■ Põua ajal võtke istikutelt suuremaid lehti vähemaks. Kindlasti eemaldage kõik õied koos varrega, see soodustab juurdumist. Kui õied on ära võetud, hakkavad kohe arenema uued lehed.

■ Pärast istutamist kastke peenar üle, et muld tiheneks juurte ümber.

■ Seejärel multsi pind 5–10 cm paksumult okaspuu-koorepuruga. Kuival ajal võib mõne päeva pärast uuesti kasta, ja kui paar nädalat ei tule tilkagi vihma, võiks veel kord kasta.